

BEZTARAS IZKRAUŠANA

Šī darbība attiecas uz kristālisko silīcija dioksīdu saturošu produktu, it īpaši tādu, kas satur sausus materiālus, beztaras izkraušanas operācijām no auto transporta (izņemot auto cisternas), dzelzceļa un ūdens transporta līdzekļiem. Pamācībā **2.2.4a** sniegti ieteikumi par auto cisternu izkraušanu.

PIEEJA

Jāierobežo pieeja darba zonai, to atļaujot tikai personām, kuras saņēmušas atbilstīgu atļauju.

KONSTRUKCIJA UN APRĪKOJUMS

- Raugieties, lai izkraušanas iekārtas ir piemērotas paredzētajam pielietojumam un tiek uzturētas darba kārtībā.
- Izkraujot sausus produktus, uzstādiet putekļu nosūkšanas sistēmu zonās, no kurām putekļi varētu iekļūt darbavietas gaisā.
- Apsveriet iespēju izolēt izkraušanas zonu un uzturēt tajā zemspiedienu. Vadības telpām jābūt izolētām, un tajās jāuztur pozitīvs spiediens.
- Konstruējot veidojiet tādas iekraušanas piltuvju izmērus un formu, lai tā būtu piemērota materiālu padošanai no auto transporta, dzelzceļa vagoniem, greiferiem utt.
- Veiciet izkraušanas operāciju sagatavošanu. Piltuves un izkraušanas zonas jāapgādā ar skaidri saredzamiem uzrakstiem.
- **Neveiciet putekļveida produktu izkraušanu zem klajas debess; izmantojiet slēgtas sistēmas.**
- Rekomendācijas par sauso produktu aizpūšanu no autocisternām skat. pamācībā **2.2.4a** "Auto cisternas izkraušana".

APKOPE

- Raugieties, lai šiem nolūkiem izmantojamais aprīkojums tiek apkopts, uzturēts darba kārtībā un pareizi labots saskaņā ar piegādātāja/uzstādītāja norādījumiem.
- Nodilstošo detaļu (filtru utt.) nomaiņu veiciet saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.

PĀRBAUDE UN IZMĒGINĀŠANA

- Bojājumu pazīmju atklāšanas nolūkā tīrīšanas ierīču vizuālo pārbaudi veiciet vismaz reizi nedēļā; ja ierīces tiek lietotas pastāvīgi, tad pārbaudes veicamas biežāk. Ja ierīces lieto reti, tad tās jāpārbauda pirms katras lietošanas reizes.
- Putekļu nosūkšanas ierīču piegādātājam pieprasiet informāciju par šo ierīču paredzēto ražīgumu. Saglabāiet šo informāciju, lai salīdzinātu ar veicamo testu rezultātiem.
- Pārbaudes rezultātu pierakstus saglabāiet likumā noteikto laiku (vismaz piecus gadus).
- Ieviesiet pasākumus, lai ierobežotu baktēriju vairošanās risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.

TĪRĪŠANA UN KĀRTĪBAS UZTURĒŠANA

- Regulāri veiciet darbavietas tīrīšanu.
- Nekavējoties likvidējiet putekļu noplūdes.
- Tīrīšanai nedrīkst izmantot sausu birsti vai saspiestu gaisu.**
- Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus.

APMĀCĪBA

- Informējiet savus strādniekus par ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda putekļu ietekmi uz viņu veselības stāvokli.
- Apmāciet strādniekus: novērst ar putekļiem saistītos darba vides riskus; lietot risku novēršanas līdzekļus un veikt to darbības pārbaudi; noteikt pieejamo elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu lietošanas nepieciešamību un tos lietot; pareizi rīkoties avārijas gadījumā. Par to skat. pamācībā **2.3.4** un Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas 1. daļā.
- Apgādājiet piegādes auto transporta vadītājus ar izkraušanas procedūru aprakstu kopijām un vajadzības gadījumā veiciet apmācību par šo tēmu.

UZRAUDZĪBA

- Ieviesiet visu minēto pasākumu izpildes kontroles sistēmu. Par to skat. pamācībā **2.3.3**.
- Darba devējam jāraugās, lai strādnieku rīcībā būtu līdzekļi, kas nepieciešami kontrolesarakstā norādīto pārbažu veikšanai.

INDIVIDUĀLIE AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI

- Par tiem skat. pamācību **2.1.15**, kurā aplūkoti individuālie aizsardzības līdzekļi.
- Risku novērtēšanu nepieciešams veikt, lai noteiktu, vai tiek izmantoti pietiekami kontroles līdzekļi. Ja nepieciešams, tad jānodrošina un jālieto elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (ar atbilstošu aizsardzības pakāpi).
- Ar atbilstošām piktogrammām norādiet nepieciešamību lietot individuālos aizsardzības līdzekļus.
- Jānodrošina iespēja uzglabāt individuālās aizsardzības līdzekļus tīrus, kad tie netiek lietoti.
- Elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļu nomaiņa jāveic piegādātāja ieteiktajos termiņos.

DARBINIEKU KONTROLSARAKSTS IEROBEŽOŠANAS PASĀKUMU LABĀKAI PIELIETOŠANAI

☐ Raugieties, lai pareizi darbojas izkraušanas mehānismi.	☐ Lietojot tehniskās ierīces, jāpārbauda, vai tās pareizi darbojas un vai tām nav bojājumu vai nodiluma pazīmju. Par visām atrastajām problēmām jāziņo darbu vadītājam.	pasākumi, kas ierobežo ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīda putekļu izplatīšanos, kamēr minētie trūkumi nav novērsti.	☐ Visus jūsu rīcībā esošos individuālās aizsardzības līdzekļus lietojiet, apkopiet un glabājiet saskaņā ar instrukcijām.
☐ Raugieties, lai putekļu nosūkšanas sistēma ir ieslēgta un darbojas.	☐ Ja uzskatāt, ka putekļu izplatīšanās ierobežošanas aprīkojumam ir trūkumi, tad jāveic papildu	☐ Uzreiz likvidējiet noplūdes sekas. Izmantojiet nosūkšanas vai slapjās tīrīšanas paņēmienus.	☐ Pārbaudiet un izmantojiet pasākumus, lai kontrolētu baktēriju augšanas risku objektā izmantotajās ūdens ieguves vietās, īpaši uzmanību pievēršot sistēmām, kurās tiks radīti ūdens pilieni.
☐ Vietās, kur tas nepieciešams, lietojiet individuālos aizsardzības līdzekļus, piemēram, putekļu masku.			

Šī pamācība ir paredzēta darba devējiem, lai viņi labāk varētu izpildīt darba drošības un veselības aizsardzības likumdošanas prasības, kontrolējot darba veicēju saskari ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu.

Šajā pamācībā sniegti padomi par pareiziem putekļu ierobežošanas paņēmieniem, veicot beztaras izkraušanas operācijas. Pamācības svarīgāko norādījumu ievērošana palīdzēs samazināt darba vides riskus. Iespējams, ka noteiktos gadījumos un atkarībā no apstākļiem nebūs nepieciešams veikt pilnīgi visus drošības pasākumus, kas norādīti šajā pamācībā un paredzēti ar ieelpojamo kristālisko silīcija dioksīdu saistīto darba vides risku samazināšanai.

Tas ir, nepieciešams pielietot piemērotus aizsardzības līdzekļus un kaitējuma novēršanas pasākumus.

Ar šo dokumentu arī jāiepazīstina personas, kas savā darbavietā var būt pakļautas ieelpojamā kristāliskā silīcija dioksīda iedarbībai, lai minētās personas pēc iespējas labāk varētu veikt ieviestos kaitējuma novēršanas pasākumus.

Šī pamācība ir daļa no Pareizo darba paņēmieni Rokasgrāmatas, kurā aprakstīti silīcija dioksīda putekļu kaitīgās iedarbības novēršanas paņēmieni, kas īpaši paredzēti darba vides risku kontrolēšanai darbavietās, kurās personāls ir pakļauts ieelpojamo kristāliskā silīcija dioksīda putekļu iedarbībai.